

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0064 (mr. E.L.A. van Emden, voorzitter en mr. R.E. van Lambalgen, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 12 juni 2020
Ingediend door	: De consument
Tegen	: BinckBank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 27 januari 2021
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit de Basishandleiding Binck Zelf Beleggen

Samenvatting

Effectenkrediet. Dekkingstekort. Conform de tekortenprocedure heeft de bank de consument een termijn van 5 werkdagen gegeven om het tekort in de vrije bestedingsruimte aan te zuiveren. Met een beroep op de uitzonderlijke situatie als gevolg van de coronacrisis heeft de consument de bank om uitstel verzocht. De bank heeft dit verzoek niet gehonoreerd. De commissie oordeelt dat de bank de consument geen uitstel behoefde te verlenen.

1. Het procesverloop

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hier om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; en 3) de repliek van de consument.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement. De uitspraak is daardoor niet-bindend. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil tussen partijen

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft een effectenkrediet bij de bank; dat wil zeggen: een krediet met een effectenportefeuille als onderpand. Indien de dekkingswaarde van de effectenportefeuille daalt, kan er een dekkingstekort ontstaan – ook wel aangeduid als: een tekort in de vrije bestedingsruimte (VBR). In dat geval treedt de zogenoemde “tekortenprocedure” in werking: de consument krijgt dan een bepaalde termijn om het dekkingstekort aan te zuiveren; indien er na de aangegeven aanzuiveringstijd nog steeds een tekort is, gaat de bank over tot het sluiten van posities om het tekort aan te zuiveren. Deze tekortenprocedure is nader uiteengezet in de Basishandleiding Binck Zelf Beleggen. De relevante bepalingen uit deze Basishandleiding zijn opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

- 2.2 Op 11 maart 2020 is er op de rekening van de consument een tekort in de vrije bestedingsruimte geconstateerd. Op 12 maart 2020 heeft de bank de consument een e-mailbericht (“tekortenbericht”) gestuurd om de consument te waarschuwen voor het tekort in de VBR. Daarbij heeft de bank onder meer het volgende aangegeven:

Bij BinckBank is het niet toegestaan om een tekort in de VBR aan te houden, vandaar dat wij dit graag onder uw aandacht willen brengen. Wij vragen u vriendelijk om het actuele tekort voor 18-03-2020 15:00:00 uur aan te zuiveren door:

- geld over te maken naar uw rekening (gebruik uw IBAN nummer);
- een interne geldoverboeking te verrichten vanaf een andere Binck-rekening;
- koop- en/of verkooporders te plaatsen op uw rekening.

- 2.3 Op 13 maart 2020 heeft de consument de bank om uitstel verzocht:

“Uw vraagt mij om op voor 18-3-2020 het tekort op mijn VBR aan te zuiveren door geld te storten of aandelen te verkopen. Dat geld heb ik op dit moment niet en mijn aandelen wil ik ook niet met zoveel verlies verkopen. Daarom vraag ik u om de VBR termijn uit te stellen zodat ik mijn aandelen kan houden, want het is natuurlijk wel een uitzonderlijke situatie met de uitbraak van het Corona virus.”

- 2.4 De bank heeft dit verzoek niet gehonoreerd. Uiteindelijk heeft de consument op 16 maart 2020 aandelen verkocht om het tekort in de VBR aan te zuiveren.

De klacht en vordering

- 2.5 De consument is het er niet mee eens dat de bank hem geen uitstel heeft verleend. Vanwege de coronacrisis daalden de beurzen in maart 2020 enorm snel en kwam de consument in de knel met zijn effectenkrediet. Gelet op de coronacrisis had de bank zich soepel moeten opstellen en hem uitstel moeten verlenen. De bank heeft zich echter zeer star opgesteld door de consument geen uitstel te verlenen. De consument wilde zijn aandelen eigenlijk niet verkopen, maar hij heeft zijn aandelen onder druk van de bank moeten verkopen. Door de verkoop is zijn vermogen gedaald en de consument stelt de bank aansprakelijk voor zijn verliezen.

Het verweer

- 2.6 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 Ter beoordeling ligt de vraag voor of de bank de consument uitstel had moeten verlenen om het tekort in de VBR aan te zuiveren. De commissie is van oordeel dat de bank geen uitstel hoefde te verlenen en licht dit oordeel hieronder nader toe.

- 3.2 De commissie overweegt dat de tekortenprocedure is beschreven in de Basishandleiding Binck Zelf Beleggen en dat deze Basishandleiding van toepassing is op de rechtsverhouding tussen de bank en de consument. Met andere woorden: partijen zijn overeengekomen dat er een tekortenprocedure geldt in geval van een tekort in de VBR en dat de consument dan een termijn krijgt waarbinnen hij het tekort dient aan te zuiveren. Aangezien partijen zich in beginsel moeten houden aan wat zij zijn overeengekomen, hoefde de bank niet akkoord te gaan met het verzoek van de consument om uitstel.
- 3.3 Hoewel de commissie begrijpt dat het niet-verlenen van uitstel wellicht star overkomt op de consument, is het niet onredelijk - laat staan onaanvaardbaar - dat de bank strikt vasthoudt aan de (overigens gangbare) termijn van 5 werkdagen. De tekortenprocedure is immers ook *ter bescherming* van de consument. Als de bank uitstel had verleend, had dat gunstig kunnen uitpakken voor de consument (indien de aandelenkoersen weer zouden stijgen), maar het had ook ongunstig kunnen uitpakken (indien de aandelenkoersen verder zouden dalen). De coronacrisis maakt dit niet anders. Om die reden kan het beroep van de consument op de (uitzonderlijke situatie als gevolg van de) coronacrisis, er niet toe leiden dat de bank hem uitstel had moeten verlenen.
- 3.4 De slotsom is dan ook dat de klacht van de consument ongegrond is en dat zijn vordering moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het reglement, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage: relevante bepalingen uit de Basishandleiding Binck Zelf Beleggen

6.1 UITLEG VRIJE BESTEDINGSRUIMTE

De vrije bestedingsruimte wordt real-time berekend tegen de laatst bekende (koers)informatie. Realiseert u zich dat de VBR in geen geval negatief mag zijn en dat het altijd om een momentopname gaat (de VBR fluctueert continu).

(...)

6.4 NEGATIEVE BESTEDINGSRUIMTE

Een negatieve bestedingsruimte houdt in dat er een tekort is ontstaan doordat de verplichtingen op uw rekening groter zijn dan BinckBank toestaat. Verplichtingen vloeien voort uit bijvoorbeeld een debetsaldo op uw geldrekening, lopende orders, geschreven optieposities en/of futureposities. BinckBank adviseert u te voorkomen dat uw bestedingsruimte een tekort vertoont door voldoende speelruimte in uw bestedingsruimte aan te houden en zelf tijdig maatregelen te treffen. Indien er een negatieve bestedingsruimte is ontstaan, geeft BinckBank u vijf handelsdagen (behalve bij futures en bij gebruik van portfolio based margin), na constatering van het tekort, de gelegenheid om dit tekort aan te zuiveren.

(...)

6.4.1 Tekortenprocedure

Elke dag rond 00.00 uur wordt op basis van slot- en/of settlementkoersen bepaald of uw rekening een negatieve bestedingsruimte vertoont. Dit is een momentopname, welke bepalend is voor de vraag of er die dag sprake is geweest van een negatieve bestedingsruimte. Als uw rekening een tekort in de bestedingsruimte vertoont stuurt BinckBank u op de eerste beursdag een tekortenbericht. Het tekortenbericht wordt ook verstuurd naar uw persoonlijke mailbox op uw Binck-account.

In het tekortenbericht staat voor welke datum en voor welk tijdstip u het actuele tekort dient aan te zuiveren om het sluiten van (een deel van) de portefeuille door BinckBank te voorkomen. Als er op deze datum na de aangegeven aanzuiveringstijd nog steeds een tekort wordt geconstateerd, gaat Binck-Bank over tot het sluiten van posities om het actuele tekort aan te zuiveren.

(...)

BinckBank raadt u aan om voortdurend op de hoogte te zijn van uw bestedingsruimte zodat u bij een dreigend tekort maatregelen kunt nemen. Wanneer er een tekort in uw bestedingsruimte is geconstateerd heeft u de volgende mogelijkheden om het tekort op te heffen:

- Een geldoverboeking van een externe bank.
- Een interne overschrijving, dit is mogelijk wanneer u meerdere Binck-rekeningen aanhoudt en deze aan elkaar gekoppeld zijn.
- Een koop- of verkooporder plaatsen.

(...)